

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O. MONDAY, APRIL 19, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Zagozde v osiški liniji v severni Tuniziji

Vezniki so zasekali nove vrzeli v osiško črto, ki obkroža Tunis in Bizerte. Eisenhower svari, da bo boj krvav in z mnogimi žrtvami.

AMERIKANCI IMAJO VELIKO ZASLUGE ZA USPEHE V TUNIZIJI

Gl. stan zaveznikov v Afriki. — Angleške in francoske čete nasakujajo osiško linijo v severni Tuniziji, ki v polkrugu pristanišča Bizerte in Tunis, zadnje pribelažiše osiške.

Zavezniki so zasekali včeraj nove zagozde v osišče na vi-

vojne postavili naciju in fašisti na zadnji odpor.

Generali povelenjnik, generali izjavili, da imajo pred seboj težke boje in da bodo mogli na-

zadnji le z veliko težavo in izgubami.

Brigadi prve angleške ar-

med sta prodri na nekaterih

na 25 milij do Tunisa.

Eskadra je tukaj skrajno težaven

težavenje. Kar je višin so

nedostopne, po dolinah so

posejali nastogo mine.

Imajo za obrambo težke

zadnje, ki mečejo krogle do

jardov daleč.

Zdaj je bilo vse odvisno od

ameriških čet, če bodo ubranile

to veliko zalogu vojnih potre-

ščin. Rommel je najbrže zvedel

za to in je pognal proti Ameri-

kancem tanke, hoteč se polastiti

te ogromne zaloge.

Toda pognumi Amerikanci so

se vrgli na nemške tanke z vsem,

kar so imeli pri roki. Nemška

pancerska kolona je prodrla se-

dem milj globoko v ameriško fi-

nijo, toda Amerikanci pod po-

veljstvom generala Pattona so

se pognali nad nacije in jih vr-

gli nazaj. Tako so obvarovali

vso ogromno zalogu potreščin.

Ko je prišel general Montgo-

mery do ameriških čet, je prevzel

potreščine in brez odloga udra-

il na Nemci. Ako bi ne bili

Američani tako dobro držali svo-

ji pozicij, bi bil moral Mont-

gomery dolgo čakati na potre-

ščine iz Egipta in danes bi Rom-

mel ne bil potisnen v skrajni

kot severne Tunizije.

ČILICA OBISKUJE GOSTILNE IN ARI DELAVCE, NAJ NE PIJO PREVEČ

Petek in soboto večer je kaj jih je bilo kaznovanih z globo, vsi so pa prejeli lekejico od sodnika, da naj se zavedajo, da opravljajo važno delo v industriji in naj ne opuščajo dela radi pijače.

Zenske zdravnice bodo lahko služile v armadi

Washington. — Predsednik Roosevelt je podpisal predlog, ki dovoljuje ženskim zdravnicam in kirurginjam služiti pri zdravniških korih v armadi in mornarici. Ženske zdravnice so se že več let borile za ta priveligij.

Tedenski koledar za racioniranje

SLADKOR — Znamka št. 12 je veljavna do 31. maja in kupi-

KAVA — Znamka št. 26 je veljavna do 25. aprila in kupi-

CEVLJI — Znamka št. 17 je veljavna za en par čevljev do

GAZOLIN — Znamka št. 5 iz "A" knjige je veljavna do 21.

Pozdrav iz bolnišnice

Rojaka Joseph Modic, 840 E. 236. St. in Louis Frank, ki se že daje časa nahajata v Mestni bolnišnici, pošljata tem potom pozdrave svojim prijateljem ter jim želite veselle velikonočne praznike.

MESO, sir, mast itd. — Rdeče znamke A, B, C in D so zdaj

platne znamke do 30. septembra. Oni, ki imajo karto "B" do 30.

KOLESA — Oni, ki imajo karto "C" do 31. maja.

KONZERVE — Plave znamke D, E in F so veljavne do 30.

mesec v ostanek v veljavni do 30. aprila.

Ta si bo zapomnil, kdaj je kradel ure

Danes zjutraj, četrtek do petih, je Mr. John Sušnik, lastnik Norwood Appliance & Furniture Co., 6104 St. Clair Ave. zaslišal, kako se je šipa v izložbenem oknu njegove prodajalne in glasnim žvenketom sesula. Skočil je pokonci, vzel samokres v roko in naglo odpri okno. Videl je, kako je nek moški skočil od prodajalne in hotel zaviti okrog Slapnikove cvetličarne. Ne da bi imel časa dobro pomeriti, je Mr. Sušnik ustrelil. Tarča je poskočila in naglo zbežala. Toda na licu mesta je tujec pustil suknjo.

Mr. Sušnik je naglo poklicjal policijo. Potem so ugotovili sledete: Ropar je utrl šipo, pograbil v oknu dve lepi namizni uri, jih pokril s suknjo in hotel oditi, ko je Mr. Sušnik ustrelil. Policija je dobila v skupnji karti z naslovom, z imenom, naslov stanovanja in ime tovarne, kjer dela. Naglo je odšla za njim. Ob tem času še ne vemo, kako se je stvar iztekel. Zdi se nam pa, da ta ne bo več drobil šip na St. Clairju.

Ameriški bombniki so napadli Bremen; šestnajst se jih ni vrnilo

London. — V soboto so ameriške zračne trdnjave napadle pribele dne v u tovarno letal v Bremenu. Ameriških bombnikov niso spremljala bojna letala, ampak so poleteli samcati nad to važno nemško pristanišče.

Spotoma so sklitali 50 nemških bojnih letal, ki so hotela Američane prestriči. Toda z 800 milj dolge poti do Bremena in nazaj se ni vrnilo 16 ameriških bombnikov.

Ponoči so pa angleški bombniki napadli Škodove municipalske tovarne v Plznu na Češkem. Več kot 600 angleških bombnikov je sodelovalo pri napadu. 50 bombnikov se ni vrnilo z napada.

V soboto so pa ruski bombniki neprestano dve uri poletavali nad mesti Koenigsberg, Danzig in Tilsit v Vzhodni Prusiji in bombardirali važne naprave.

Smrt v Barbertonu

V soboto zjutraj je po dolgi

in mučni bolezni umrl dobro

poznan Anton Polk v Barbertonu. O. Star je bil 75 let.

Doma je bil iz Zgornje Košane, kjer z upravo tri sestre. V

Clevelandu zapušča sina Antona ter hčer Sylvia Valenčič, v

Barbertonu pa sina Charlesa in

hčere: Mary Polk in Frances

Hummel, dalje sinove: Stanley

pri vojakih nekje v Afriki, John

je pri marinah in Edwarda, ki

je pri mornarici. Bil je član

društva sv. Lovrenca št. 63

KSKJ ter društva sv. Imena.

Poleg žalujoče soproge Johane

rojena Celihar, zapušča sina

Josipa ter hčere: Mary poročna

Strajnar, Stephanija poročna

Mirčič ter vnukine. Polet

blagopokojnika se bo vrnil

iz hiše žalosti, 3536 E. 106. St.

pri Union Ave. v sredu zjutraj

ob 8:30 in v cerkev sv. Lovrenca ob 9. uri pod vodstvom Louis

L. Ferfolja. Na počiva v miru,

preostalom sožalje.

Pomagajte Ameriki, kupujte obrambne bonde in znamke.

NOVI GROBOVI

Ana Sajovic

V soboto zvečer ob pol sedmih je umrla Anna Sajovic, vdova 33 let, rojena Šetina v Žužemberku 10. aprila, leta 1848, torej stara nad 95 let. Umrla je na stanovanju pri svojih dveh hčerah na 5357 Standard Ave., ki sta njeni dvojčki, rojeni 1880 in starci po 63 let. Hiša Sajovic v Žužemberku je bila poznana pod imenom "pri Ljubljancu," ker so njih predniki prišli iz Ljubljane in tam kupili dom. Samo nekaj let so bili tam, ko so se potem naselili v Doljni Logatec, kjer so potem ostali do odsoda v Ameriko. V družini je bilo rojenih sedem otrok, od teh žive še dve hčeri: Mrs. Josephine Hrovat, kateri je umrl soprog Joseph zadnjega februarja in pri Marija, ki je ostala z materjo vsa leta njene starosti kot njena oskrbnica in varuhinja. Sin Frank je umrl pred šestimi leti. Zelo je ljubila staro domovo in o njej je rada pripovedovala vsekemu obiskovalcu doživljaje iz mladih let. Imela je sijajen spomin na vsa otroška leta. Bila je globoko verna žena, ki je pri svojih hčerah zadovoljno uživala veselne inčice.

Samo če jih bomo pojedli

Washington. — Poljedeljski department apelira na narod, naj za praznike ne razmetuje jajec. Lahko se jih porabi za pŕire, in jih pogarbar, toda naj izbere take barve, da se jajce potem lahko sne. V tem vojnem času bi bilo škoda vsakega jajca, ki bi se ga zavrglo. (Torej jih bomo sekali, trkali z njimi, potem pa olupili in pojedli).

BOJNA FRONTA

AFRIKA — Zavezniki so včeraj sklatali 38 osiških letal, 17 od teh pri napadu na pristanišče Palermo v Siciliji. V pristanišču so zadevali štiri ladje ter razstrelili skladniča in pomole. Angleška mornarica je potopila dve osiški ladji blizu Afrike.

RUSIJA — Ruska armada v severnem Kavkazu je odbila sedem nemških izpadov v bližini pristanišča Novorossijsk. V treh dneh je obležalo 6.200 nacija.

PACIFIK — Samcat ameriški pilot je razobil 10,000 tonsko japonsko ladjo. Skupina ameriških letalcev je sklatala tri japonske bombe in tri bojne letala.

LONDON — Angleški bombniki so v nedeljo zvečer zopet poleteli preko Alpa, da bombardirajo severno Italijo. Poročil s tega poleta še ni.

BUDIMPESTA — Maďarski diktator Nick Horthy se je vrnil iz dnevnega obiska pri Hitlerju. Sodi se, da skuša Hitler dobiti trdnješki oprijem na Balkanu boječ se invazije zaveznikov. Horthy je že četrti državnik iz Balkana, ki je bil zadnje dni poklican k Hitlerju.

Vojno posojilo napreduje

Do včeraj je bilo podpisane v Greater Clevelandu za \$81,057,042 vojnega posojila oziroma za toliko je bilo kupljeno vojnih bondov v okraju Cuyahoga. Kampanja bo do konca meseca in kvota za okraj je \$235,978,000.

Voščila iz Floride

Mrs. Helen Perlin in sin Jimmy iz 221. ceste v Euclidu, pošljata vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tople velikonočne pozdrave iz Floride.

Razni naši umetniki in umetnice, v petju in glasbi, ter Mr. John Grdina s svojimi čarobnimi, so zelo dobro izvršili vloge. Narod je izrazil svoje zadovoljstvo s toplo aklamacijo.

Pomembno živo sliko so po-

dale Progresivne Slovenke,

v kateri prosi zaslužena in v ve-

rije ukovana Slovenija pomoč

Strica Sama. Boginja Svobode

je pokroviteljsko dvigala roke

na SND, kjer je slovenska sekci-

ja št. 2 JPO priredila dobro iz-

peljan program z namenom, da

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

BUY
UNITED
STATES
WAR
BONDS
AND
STAMPS

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., MONDAY, APRIL 19, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Zagozde v osiški liniji v severni Tuniziji

zvezniki so zasekali nove vrzeli v osiško črto, ki obkroža Tunis in Bizerte. Eisenhower svari, da bo boj krvav in z mnogimi žrtvami.

AMERIKANCI IMAJO VELIKO ZASLUGE ZA USPEHE V TUNIZIJI

Gl. stan zaveznikov v Afriki. — Angleške in francoske čete nasakujajo osiško linijo v severni Tuniziji, ki v polkrogu pristanišča Bizerte in Tunis, zadnje pribelažiše osiško.

Zavezniki so zasekali včeraj nove zagozde v osišču na vi-

zvezni, kjer so postavili nacije in fašisti na zadnji odpor.

amerikanci general

zvezni, je izjavil, da imajo

pred seboj težke boje

in da bodo mogli na-

zavrnati le z veliko težavo in

izgubami.

brigadi prve angleške ar-

meda sta prodri na nekaterih

že na 25 milij do Tunisa.

Guetaru v desni bok osiške ar-

made. Za tem korom so pa vozi-

li ogromne zaloge muncije,

galina in živil. Te naj bi 8. an-

gleška armada dobila, kadar bi

zapodila Rommela do Gabesa.

Zdaj je bilo vse odvisno od

ameriških čet, če bodo ubranile

to veliko zalogu vojnih potreb-

ščin. Rommel je najbrže zvedel

za to in je pognal proti Ameri-

kancem tanke, hoteč se polastiti

te ogromne zaloge.

Toda pognumi Amerikanci so

se vrgli na nemške tanke z vsem,

kar so imeli pri roki. Nemška

pancerska kolona je prodrla se-

dem milj globoko v ameriško fi-

nijo, toda Amerikanci pod po-

veljstvom generala Pattona so

se pognali nad nacije in jih vr-

gli nazaj. Tako so obvarovali

vso ogromno zalogu potrebsčin.

Ko je prišel general Montgo-

mery do ameriških čet, je prevzel

potrebsčine in brez odloga udra-

ril na Nemci. Ako bi ne bili

Američani tako dobro držali svo-

jih pozicij, bi bil moral Mont-

gomery dolgo čakati na potrebs-

čine iz Egipta in danes bi Rom-

mel ne bil potisnen v skrajni

kot severne Tunizije.

UČILIJA OBISKUJE GOSTILNE IN

ARI DELAVCE, NAJ NE PIJO PREVEČ

petek in soboto večer je

zvezna policija posečala

industrijske zgradbe v bližini vojnih indu-

strij in delavcev, ki

so bili za barami, naj se

preveč, one pa, ki

so imeli preveč "pod ka-

poletki in soboto je bilo na

policijski postaji vknji-

zni. 13 delavcev in oboženih

delavcev v gostilnah, ki

so bili posvarila, osem

delavcev v soboto so bili

zadnji delavci Petashem. Ne-

Tedenski koledar za racioniranje

SLADKOR — Znamka št. 12 je veljavna do 31. maja in kupi-

KAVA — Znamka št. 26 je veljavna do 25. aprila in kupi-

CEVLJI — Znamka št. 17 je veljavna za en par čevljev do

GAZOLIN — Znamka št. 5 iz "A" knjige je veljavna do 21.

KOLESA — Oni, ki imajo karto "A" morajo dati zopet pre-

lje 30. septembra. Oni, ki imajo karto "B" do 30.

KONZERVE — Plave znamke D, E in F so veljavne do 30.

MESO, sir, mast itd. — Rdeče znamke A, B, C in D so zdaj

veljavni do 30. aprila.

Ta si bo zapomnil,
kdaj je kradel ure

Danes zjutraj, četrdo petih, je Mr. John Sušnik, lastnik Norwood Appliance & Furniture Co., 6104 St. Clair Ave. zazvani, kako se je šipa v izložbenem oknu njegove prodajalne z glasnim žvenketom sesula. Skočil je pokonci, vzel samokres v roko in naglo odpri okno. Videl je, kako je nek moški skočil od prodajalne in hotel zaviti okrog Slapnikove cvetličarne. Ne da bi imel časa dobro pomeriti, je Mr. Sušnik ustrelil. Tarča je poskočila in naglo zbežala. Toda na licu mesta je tujec pustil suknjo.

Mr. Sušnik je naglo poklicil policijo. Potem so ugotovili sledo: Ropar je utri šipo, pograbil v oknu dve lepi namizni uri, jih pokril s suknjo in hotel oditi, ko je Mr. Sušnik ustrelil. Policia je dobila v suknji kartu z naslovom, z imenom, naslov stanovanja in imenom tovarne, kjer dela. Naglo je odšla za njim. Ob tem času še ne vemo, kako se je stvar iztekel. Zdi se nam pa, da ta ne bo več drobil šip pa St. Clairju.

Ameriški bombniki so napadli Bremen; šestnajst se jih ni vrnilo

London. — V soboto so ameriške zračne trdnjave napadle prve letalne dne in v tovarno letal v Bremenu. Ameriški bombniki niso spremljali bojna letala, ampak so poleteli samcati nad to važno nemško pristanišče.

Spotoma so sklitali 50 nemških bojnih letal, ki so hoteli Američane prestriči. Toda z 800 milj dolge poti do Bremena in nazaj se ni vrnilo 16 ameriških bombnikov.

Ponoči so pa angleški bombniki napadli Škodove municipalske tovarne v Plznu na Češkem.

Več kot 600 angleških bombniki

je sodelovalo pri napadu.

50 bombnikov se ni vrnilo z napada.

V soboto so pa ruski bombniki neprestano dve uri poletavali nad mesti Koenigsberg, Danzig in Tilsit v Vzhodni Prusiji in bombardirali važne naprave.

Smrt v Barbertonu

V soboto zjutraj je po dolgi in mučni bolezni umrl dobro poznan Anton Polk v Barbertonu. O. Star je bil 75 let. Doma je bil iz Zgornje Košane, kjer z upravo tri sestre. V Clevelandu zapušča sina Antona ter hčer Sylvia Valenčič, v Barbertonu pa sina Charlesa in hčere: Mary Polk in Frances Hummel, dalje sinove: Stanley pri vojakih nekje v Afriki, John je pri marinah in Edwarda, ki je pri mornarici. Bil je član društva sv. Jožefa, št. 110 KSKJ in podružnice št. 1 SMZ.

Pogreb bo jutri zjutraj iz cerkev Srca Jezusovega v Barbertonu. Naj počiva v miru, preostalom sožalje.

Pozdrav iz bolnišnice

Rojaka Joseph Modic, 840 E. 236 St. in Louis Frank, ki se že

deluje časa nahajata v Mestni bolnišnici, pošljata tem potom po-

zdrave svojim priateljem ter

jim želite vesele velikonočne pra-

zni.

Pomagajte Ameriki, kupujte obrambne bonde in znamke.

NOVI GROBOVI

Ana Sajovic

V soboto zjutraj ob pol sedmih je umrla Anna Sajovic, vdova 33 let, rojena Šetina v Zužemberku 10. aprila, leta 1848, torej star nad 95 let. Umrla je na stanovanju pri svojih dveh hčerah na 5357 Standard Ave., ki sta njeni dvojčki, rojeni 1880 in staro 63 let. Hiša Sajovic v Zužemberku je bila poznana pod imenom "pri Ljubljancanu," ker so njih predniki prišli iz Ljubljane in tam kupili dom. Samo nekaj let so bili tam, ko so se potem naselili v Doljni Logatec, kjer so potem ostali do odhoda v Ameriko. V družini je bilo rojenih sedem otrok, od teh žive še dve hčeri: Mrs. Josephine Hrovat, kateri je umrl soprog soprog Joseph zadnjega februarja in pri Marija, ki je ostala z materjo vsa leta njene starosti kot njena oskrbnica in varuhinja. Sin Frank je umrl pred šestimi leti. Zelo je ljubila staro domovino in o njej je rada pripovedovala vsakemu obiskovalcu doživljaje iz mladih let. Imela je sijajen spomin na vsa otroška leta. Bila je globoko verna žena, ki je pri svojih hčerah zadovoljno uživala veselle dneve visoke starosti.

Njeno truplo bo ležalo v kapeli A. Grdina in Sinovi, 1053 E. 62. St. do pogreba, ki se bo vrnil v sredo ob 9. uri v cerkev sv. Vida. Pokopava bo na Kalvarija pokopališče. Naj bo mir njeni duši in naj ji ostane blag spomin; sorodnikom izrekamo sočutno sožalje. Zapušča tudi tri vnake.

Mary Lavaich

Danes ob 10 uri bo pogreb iz kapeli A. Grdina in Sinovi Mrs. Mary Lavaich, ki je umrla v South Chicagu, Ill. zadnjo sredo in je truplo dospelo v Cleveland v soboto dopoldne. Rajna je bila rojena na West Parku iz družine Cavliček, starca 37 let. Truplo je dospelo v spremstvu soproga Matija in več njenih sorodnikov, ki stanujejo na Bennington Ave. Truplo je odposlat iz Chicaga slovenski pogrebni Edward Kompare. Pogreb se vrši v cerkev sv. Pavla na E. 40. St. Pokopana bo na pokopališče Kalvariji, kjer počiva truplo njene matere. Poleg soproga zapušča tudi sina Johna in brata Johna ter očeta Johna Cavliček, ki se nahaja v Chicagu. Ostala družina se bo vrnila v kratkem zopet v Cleveland.

Urban Smrdel

V nedeljo popoldne je po enem tednu bolezni zatrisnil svojo trudno oči dobro in splošno poznan pionir newburške naselbine rojak Urban J. Smrdel, po domači Urbanov oče, v starosti 76 let. Doma je bil iz vasi Klenik, fara Slavina na Notranjskem, odkoder je prišel sem pred 40 leti. Bil je član društva sv. Lovrenca št. 63 KSKJ ter društva sv. Imena. Poleg žalujoče soproge Johane rojene Celihar, zapušča sina Josipa ter hčere: Mary poroč. Strajnar, Stephanija poroč. Mirčič ter vnuke in vnukinje. Pogreb blagopokojnika se bo vrnil iz hiše žalosti, 3536 E. 106 St. pri Union Ave. v sredo zjutraj ob 8:30 in v cerkev sv. Lovrenca ob 9. uri pod vodstvom Louis L. Ferfolja. Na počiva v miru, preostalom sožalje.

Pomagajte Ameriki, kupujte obrambne bonde in znamke.

Samo če jih bomo pojedli

Washington. — Poljedelski department apelira na narod, naj za praznike ne razmetuje jajec. Lahko se jih porabi za pŕire in jih pobavar, toda naj izbere take barve, da se jajce potem lahko sne. V tem vojnem času bi bilo škoda vsakega jajca, ki bi se ga zavrglo. (Torej jih bomo sekali, trkali z njimi, potem pa olupili in pojedli).

BOJNA FRONTA

AFRIKA — Zavezniki so včeraj sklitali 38 osiških letal, 17 od teh pri napadu na pristanišče Palermo v Siciliji. V pristanišču so zadeli štiri ladje ter razstrelili skladniča in pomole. Angleška mornarica je potopila dve osiški ladji blizu Afrike.

RUSIJA — Ruska armada v severnem Kavkazu je odbila sedem nemških izpadov v bližini pristanišča Novorossijsk. V treh dneh je bležalo 6,200 nujnici.

PACIFIK — Samcat ameriški pilot je razbil 10,000 tonsko japonsko ladjo. Skupina ameriških letalcev je sklila tri japonske bombnike in tri bojne letala.

LONDON — Angleški bombniki so v nedeljo zjutraj zopet poleteli preko Alpa, da bombardirajo severno Italijo. Poročil s tehdajo je dobležalo 6,200 nujnici.

BUDIMPESTA — Maďarski diktator Nick Horthy se je vrnil iz dnevnega obiska pri Hitlerju. Sodi se, da skuša Hitler dobiti trdnjevno oprijetje na Balkanu boječ se invazije zaveznikov. Horthy je že četrti državnik iz Balkana, ki je zadnje dni poklican k Hitlerju.

Vojno posojilo napreduje

Do včeraj je bilo pod

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEC, Editor

6117 St. Clair Ave.

Henderson 0628

Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

N A R O Č N I N A :

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
 Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti četrt leta \$2.25.
 Za Cleveland in Euclid, po raznolascih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50,
 četrt leta \$2.00.

Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada \$4.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year
 U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months
 U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months
 Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months
 \$2.00 for 3 months
 Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at
 Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 92 Mon., April 19, 1943

Kako ga pisatelji včasih dobro polomijo

Pred dvanajstimi leti je napisal profesor Archibald Henderson knjigo, v kateri je posvetil posebno pozornost dvanajstimi, tačas najbolj odličnim osebam na svetu. To se pravi, profesor jih je smatral takrat za najbolj odlične in jih je tudi imenoval "sodobni nesmrtniki."

Vsaki teh 12 oseb je posvetil posebno poglavje in dokazoval, v čem se dotočna oseba posebno odlikuje in zakaj da zasluži "nesmrtno slavo."

Svet je takrat sprejel knjigo z obrazno veljavo: češ, no, pa naj bo. In morda bi še danes vseh dvanajst "nesmrtnikov" uživalo to slavo, če bi ne bilo sedanje vojne. Vojna je pa vzelja knjig vso veljavo, ker je eden izmed "dvanajstih" knjig popackal s tem, da se ni znal obdržati na višini, na katero ga je postavil profesor Henderson.

Sledče osebe si je bil izbral avtor kot najbolj odlične v tem ali onem pomenu:

Albert Einstein, genij v fizičnem znanju.

Mahatma Gandi, genij kot voditelj naroda.

Thomas A. Edison, genij v iznajdbah.

Benito Mussolini, genij v državnosti.

George Bernard Shaw, najslovitejši pisatelj.

Guglielmo Marconi, mojster zraka.

Jane Addams, velika filantropistka.

Orville Wright, izumitelj letala.

Ignacij Jan Paderewski, glasbeni genij.

Marie Skłodowska Curie, iznajditeljica radija za zdravljenje.

Henry Ford, trgovski genij.

Rudyard Kipling, največji sodobni klasik.

*

Doba zadnjih 12 let ni zasečila slave enajstim izmed gor omenjenih. Toda čas je pa silovito obdelal Benito Mussolini. Dučej, ki je bil še pred dvanajstimi leti med "sodobnimi nesmrtniki," je danes pozabljen mož. Zamešal se je bil med otrobe in svinje osiča so ga požrle s kostmi vred.

Ako si drzne danes Benito odpreti usta, vtakne takoj vanje Hitler svoj škorenj. Toda Mussolini ni padel, bil je pahnjen z balkona, kjer je mogočno stal, diktiral italijanskemu narodu in vladal dokaj velikem in takrat precej močnemu imperiju.

Kje je zdaj slava in kje so moje sanje, se danes vprašuje s hripcem glasom italijanski črnosrajčnik, ki je kazal ves svoj pogum s tem, da je držal v eni roki steklenico ricinovega olja, v drugi pa bodalo. Danes se ne tolče več po prsih, danes ne kriči z balkona svoje palače. Ne, danes ždi v koton si liže garje.

Da, veliki despot Benito, največji sovražnik svobode največji sovražnik demokracije, veliki junak in stvarnik fašja, je danes pozabljen mož. Bodalo, s katerim je suval okrog sebe in ga zasajal nedolžnim žrtvam v hrbot, mu je prerezalo vrat. Rimski gladijator žalostne slave je politično mrtev.

Nič škode!

Časopisje in javno mnenje

Morda kdo misli, da časopisje ne igra nobene vloge z ozirom na javno mnenje. Pa še kako! Zlasti, kadar udari časopisje koncentrirano v eno smer, z enim namenom. Naj navedemo par slučajev.

Za časa mirovne konference v Parizu je zavezniško časopisje nekega dne prineslo na prvih straneh z velikimi črkami senzacijonalno vest, da je predsednik Wilson zagrozil zapustiti konferenco, da bo odšel domov, ako ne bodo sprejeti njegovi predlogi ter da je že ukazal ladji George Washington, naj ga vzame na krov v Brestu.

Vir te senzacijonalne vesti je bil sledeč. Predsednik Wilson je to zaupal naklonjenim ameriškim novinarjem, ti pa angleškim in francoskim. Wilsonov namen je bil, da izvove javno mnenje proti francoskemu premierju Clemenceau-u, ki je blokiral Wilsonov program.

Uradno ni bilo nikdar potrjeno, če je Wilson nameraval izvršiti grožnjo ali ne in do danes še ni znano, če je res učkal parniku George Washington priti ponj v Brest. Toda javno mnenje je delovalo, Clemenceau se je podal.

Ko se je leta 1930 vršila v Londonu razročitvena konferenca, so Američani zahtevali, da bi zgradili nov super-drednot. Seja je bila tajna. Angleški delegati so bili proti, pa so na skrivnem o tem povedali ameriškim novinarjem. Američko časopisje je zagnalo vik in krik proti novi bojni ladji, ki je tudi ročno ostala v pozabljenu.

Tako vidimo, da časopisje lahko ubije vsako akcijo, ako se z idejo ne strinja in če nastopi solidno v skupni fronti.

BESEDA IZ NARODA

K verski drami "Trnjeva krons"

Tu prinašamo prolog, ki ga je spesnil g. Ivan Zorman, k verski drami "Trnjeva krons," ki so jo vprizorili za 15 letnico dramskega društva "Krka" pri sv. Lovrencu na cvetno nedeljo 1943. Deklamirala jo je Miss Mamie Strekal.

CVETNA NEDELJA 1943

Iz dalje čujemo odmeve smrti, oblak nesreč in muk temni obzorje, stotisoči, v neskončni tragediji, s krvjo škropijo hrib in plan in morje. In bratoljubje, v brezno klanja zroc, ječi v obupni grozi v smrtno noč . . .

In ti Slovenija, v skrbah vprašujem, kaj teb prineso moritve časi, pogin tvoj, ali pa ti zemljo sveto pozdravijo svobode smeli glasi? Bo li še strašil te krvice zmaj? — Bo li še rod užival srečo kdaj?

O Ti, ki bil si s trnjem kronan, bil blican, dal živiljenje za Pravico, poglej, oholi tuji oblastniki zavrgli Tvojo sveto so Resnico, zavili našo ljubljeno zemljo v brdkosti polno suženjsko temo.

Le s Tabo spet Slovenija bo vstala. Čuj, Križani, nje vdihne po pomoči, usmili se mučencev plakajočih, da sreča dan sledil bo smrtni noči, da v slavi vekoviti vsepovsod bo živel dragi naš slovenski rod!

Obisk na Hubbard Rd.

Bolj ko se bližajo pomladanski dnevi, tem bolj pogosto nas obiskuje sneg. Tako je tudi z vso ihti snežilo zadnje dneve in tudi danes, ko to pišem. Pa nimamo nobenega strahu pred takim snegom, ker vemo, da npravi sedanji sneg več koristi kot pa škode. Dolenjci pravijo, da je to gnojilo "sebejinka."

To se pravi, da tak sneg pomača posebno tistim, ki nima gnojila, da bi gnojili svoje njive in da potem tak sneg pomača rastlinam. In menda tudi res kaj pomaga, kajti omečra zemljo in je vse nekam bolj sveže, kadar tak sneg skopni. Saj itak ne ostane ved kot moge par ur.

Zato pa je tudi narava že oživelja in ozelenela, da se je kar čudit. Rumeni regrad že kaže svoje cvete tu in tam, to pa pomeni, da je narava že oživela in se je zbudila iz zimskega spanja. Javorova drevesa so že v polnem cvetju. Po njih vejicah pa si drobni stanovalci že nanašajo svoja gnezdecia in ptički žvrgole svoje melodije, katere jim je dal Stvarnik. Kar so znali ob ustvarjenju, to znajo še danes, ker se niso nič novedali.

No, če pri tem pomislimo na človeško bitje, pa vidimo, kako se je izpopolnilo in koliko novega naučilo. Tako pride, radi ali ne radi, do prepiranja, da je človek na najvišji stopnji od vseh bitij na svetu. Le škoda je to, da so se nekateri preveč napuhnili in hočejo biti več kot drugi. Napuh je mlečni greh, če je sploh kaj greh. Hočejo biti več kot drugi, a to jim ne bo uspelo, saj pravijo, da kdor z mečem začne, bo tudi z mečem končan. Tako se bo zgodilo menda tudi sedaj.

Zalostno pri tem je le to, da bo padlo preveč nedolžnih ljudi, zlasti pa mladih fantov, ki dajejo svoje živiljenje na braniku domovine za demokracijo, od katerih padli ne bodo imeli nobenih koristih. Ali bolje rečeno, svoja živiljenja dajejo radi trmolaglosti nekaterih.

Klub vsem obljudbam in silnim vojskam, pa se še ni posrečilo dosegči prave in resnične demokracije in kaj težko je verjeti, da se jo bo doseglo po tej strašni vojski, kajti ljudje smo pač vsake svoje misli. Tako si te posamezne misli nasprotujejo in povzročajo vedne prepire. Prepiri pa bodo na svesti, dokler bo človeški rod živel. Nič pa ni straha, da bi

son-on-the-Lake." Na ravnošči žudil se je Tone tem lepim krajem. Bila sta oba zadovoljna s postrežbo od strani Mr. Strojina in njegove soproge. Rekel je, da nas bo prišel še kaj pogledat, kar tudi jaz želim, da nas ne bi pozabil. Na svidejne.

Pri Strojinovih so pa tudi rekli, da jih veseli, če jih obiščejo naši rojaki iz Clevelandala ali od drugod. Strojnov Tone je tudi povedal, da bo odslej naprej vsaki petek postregel s finimi svežimi pečenimi ribami in menda ne bo zanje zahteval nobenih "pointov" od svojih gostov. Torej rib bo zadost, da si jih bo vsak lahko privoščil po mili volji. Seveda bo ste pa tako fino večerjo lahko zalili z najfinješim pivom ali vinom. Torej, kadar vas pot nanese v te kraje, tedaj se oglašati pri Strojinovih, kjer boste najbolje postreženi. Ker je pričelo izza megle kukakti pomladansko sonce, se mi ne zdi več sedeti pri pisalni mizi in bom pa drugič sporočal še kaj več novic. Za danes bom končal, pa se bom raje spustil v moje gredice. Pozdrav,

O bojih v Jugoslaviji

Londonska časniška agentura Reuter je dne 24. februarja podrobno poročala o bojih v Jugoslaviji; akoravno so te vesti že zastarele, jih vendar pričašamo, ker se v njih dobro zrcali veliki obseg bojev in splošni značaj narodovega odpora.

Londón, 24. februarja (Reuter) — Jugoslovanske gerilske skupine, ki so se skozi pet tednov upirale ogromnim silam osišnih tankov, motorizirane infanterije in letalstva, so se umaknile na nove postojanke in tam odbijajo nove napade. Na drugih krajeh pa sami napadajo in so po ljubih bojih na staro leta, ko starši odmrjo in otroci pa ostanejo sirote.

Ko sem se zadnjič mudil v Clevelandu, sem videl vsepo

vsod "bogičke" in v njih pa prijazne bebičke. Tega v času depresije ni bilo toliko videti. Da bi se tista nesrečna depresija nikdar več ne povrnila v našo preleplo deželo.

Povedati moram tudi, da odkar je prisel Mr. Romich pogledat mojo blagajno, da si je tudi nekaj opomogla in se precej imam obljudjenega. Upam, da se bodo oglašili tudi še drugi moji prijatelji. Ker osebno ne morem do njih, pa naj vzaimejo te vrstice na znanje, da ne bom vse živiljenje moledoval za tem. Toraj se vsem že na prej zahvaljujem, ki bodo morad kaj poslali v mojo blagajno.

Nemci sami priznavajo, da so naleteli na izredno trdrovaten odpor in da so patrioti deloma celo opustili svojo staro gerilsko taktiko in zdaj včasih branijo nekatera važna oporišča s pomočjo močnih sklenjenih formacij. Nemški tanki so prodirali v dveh kolonah, ena ob reki Uni vzdolž železniške proge iz Zagreba v Bihač, druga pa proti reki Sani, na vzhod. Italijani in hrvaške kvizilinske čete so istočasno napadle gerilsko vojsko na njenem levem krilu.

Nemci sami priznavajo, da so naleteli na izredno trdrovaten odpor in da so patrioti deloma celo opustili svojo staro gerilsko taktiko in zdaj včasih branijo nekatera važna oporišča s pomočjo močnih sklenjenih formacij. Nemški tanki so prodirali v dveh kolonah, ena ob reki Uni vzdolž železniške proge iz Zagreba v Bihač, druga pa proti reki Sani, na vzhod. Italijani in hrvaške kvizilinske čete so istočasno napadle gerilsko vojsko na njenem levem krilu.

Nemci sami priznavajo, da so naleteli na izredno trdrovaten odpor in da so patrioti deloma celo opustili svojo staro gerilsko taktiko in zdaj včasih branijo nekatera važna oporišča s pomočjo močnih sklenjenih formacij. Nemški tanki so prodirali v dveh kolonah, ena ob reki Uni vzdolž železniške proge iz Zagreba v Bihač, druga pa proti reki Sani, na vzhod. Italijani in hrvaške kvizilinske čete so istočasno napadle gerilsko vojsko na njenem levem krilu.

Nemci sami priznavajo, da so naleteli na izredno trdrovaten odpor in da so patrioti deloma celo opustili svojo staro gerilsko taktiko in zdaj včasih branijo nekatera važna oporišča s pomočjo močnih sklenjenih formacij. Nemški tanki so prodirali v dveh kolonah, ena ob reki Uni vzdolž železniške proge iz Zagreba v Bihač, druga pa proti reki Sani, na vzhod. Italijani in hrvaške kvizilinske čete so istočasno napadle gerilsko vojsko na njenem levem krilu.

Nemci sami priznavajo, da so naleteli na izredno trdrovaten odpor in da so patrioti deloma celo opustili svojo staro gerilsko taktiko in zdaj včasih branijo nekatera važna oporišča s pomočjo močnih sklenjenih formacij. Nemški tanki so prodirali v dveh kolonah, ena ob reki Uni vzdolž železniške proge iz Zagreba v Bihač, druga pa proti reki Sani, na vzhod. Italijani in hrvaške kvizilinske čete so istočasno napadle gerilsko vojsko na njenem levem krilu.

Nemci sami priznavajo, da so naleteli na izredno trdrovaten odpor in da so patrioti deloma celo opustili svojo staro gerilsko taktiko in zdaj včasih branijo nekatera važna oporišča s pomočjo močnih sklenjenih formacij. Nemški tanki so prodirali v dveh kolonah, ena ob reki Uni vzdolž železniške proge iz Zagreba v Bihač, druga pa proti reki Sani, na vzhod. Italijani in hrvaške kvizilinske čete so istočasno napadle gerilsko vojsko na njenem levem krilu.

Nemci sami priznavajo, da so naleteli na izredno trdrovaten odpor in da so patrioti deloma celo opustili svojo staro gerilsko taktiko in zdaj včasih branijo nekatera važna oporišča s pomočjo močnih sklenjenih formacij. Nemški tanki so prodirali v dveh kolonah, ena ob reki Uni vzdolž železniške proge iz Zagreba v Bihač, druga pa proti reki Sani, na vzhod. Italijani in hrvaške kvizilinske čete so istočasno napadle gerilsko vojsko na njenem levem krilu.

Nemci sam

Mladi mornar

ali zekaj in kako je Grmkov Francelj iz Amerike v Trst kolofonio vozil.

Spisal Fr. D.—c.

gremo po mestu. Janez se je pa morala zgoditi sleparja, kakor boste takoj slišali.

"Bogatin" odide, mi pa se spravimo spati. "Bili smo dobre volje. Predno smo zaspali, smo se pogovarjali, češ, če je tu dičlovek slepar, denar pa le imamo v rokah, in če nam ključek odnese, kaj za to? In če je njegov denar tudi ponarejen, naš se ne bo spridil, če je eno noč zaprt skupaj s ponarejenim. Mi na noben način ne moremo nič izgubiti. In da bi se prepričali, da je škatlja res še v naši oblasti, se vzdigne Janez, ki je bil najstarejši nas treh, ter gre tipat po mizi, in zatipat škatlj, jo strese in zaženeta je blizača noč, naš partizan — tako ga hočem povedati, ker svojega imena nismo imeli odriniti šele družke, smo moralni prenočiti. Vprašamo to, kdo klop, kje bi se dobilo prenočišče.

Drugo jutro vstanemo vesel, češ: zadnji dan na teh pustih brazilijanskih tleh! Pozajtrukujemo nekaj malega ter čakamo, da pride "bogati Lah," ki je bil sinoči obljudil priti govor do osme ure zjutraj. Toda ura je odbila osem, devet, deset, dvanaest, a našega "bogatina" ni od nikoder. Jurij, ki je že na vse zgodaj začel praviti, da ga sreča boli in da bo govor prišlo kaj hudega, je bil ves čas najbolj nepotrepljiv in čimdalje bolj nama je očital, zakaj smo se podali z "Lahom" v pogovor; midva sva ga dolgo tolazila, češ, saj imamo denar mi, ključ pa ni tako potreben, da boste brez njega ne mogli odpreti škatlj.

Sčasoma sva pa tudi midva z Janezom začela dvomiti o stvari, in ko je odbilo dvanaest, smo sklenili, da božjastnika ne čakamo, nič več. Vzdignili smo se; Janez je škatlj zavil v ruto ter jo nesel pod pazduho. Šli smo k morskemu obrezju, kjer stoe ladje. Videli smo med drugimi velikansko ladjo "Liberta," ki je stala pripravljena, da odide popoldne proti Evropi. "S to torek se bomo odpeljali!" vzliknili smo in kar milo se nam je storilo ...

Do odhoda ladje je bilo še pet ur časa. Med tem razbijemo v kakšnem skritem kraju škatlj ter seštejemo denar, ki nam ga je "bogati božnjak" tako neumno pustil. Če noče priti ponj, mi ga ne bomo iskalii. Dovolj dolgo smo ga čakali! Tako smo modrovali. Ob enem smo se dogovorili, še preden smo razbili "dragoceno" škatlo, da si "Lahov" denar razdelimo natanko na tri dele. Ko dobimo primeren kraj za nekim čolnom, ki je ležal na suhem, se vsedenio. Sedaj torek!

Razbijemo škatlj, ki je šla kaj rada v kose, napremo oči, pa — oj groza! — Kdo popiše našo žalost, naše strmenje — v škatlj je bilo samo nekaj tiskakanega papirja in pa drobiža v vrednosti do 40 krajcarjev, družega pa ni! O naših zlatnih lirah ni sledu ni tiru, in ravno tako "zlat," ki ga je noter del "božnjak," nikjer nič. V glavi se mi je zvrtele. Mislim, da bomo znorel.

Pulili smo si lase iz glave od žalosti, in jokali smo kakor majhni otroci. In kako ne bi?

Toliko se truditi za uboge dejanje in tako daleč od doma, na, zdaj pa v enem trenutku — vse izgubljeno, in kolikor toliko po naši lastni neumnosti, ker smo preveč zaupali tujcu. Nekaj časa smo kar obupani hodili semterja, noben ni mogel govoriti. Slednji je začel Jurij tarnati: "Ali vama nisem pravil, da bomo ogoljufani?"

"Dolje prihodnjič."

1943 APRIL 1943						
Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
			1	2	3	
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

APRIL

26.—Skupni krožni Slovenske ženske zveze, ples v SND.

MAJ

1.—Dr. Clevelandski Sloveni, št. 14 SDZ, ples v SND.

2.—Najnovejše vojne slike v cerkveni dvorani sv. Kristine pod avspicijo dr. Najsvetješega Imena.

2.—Mlad. pevski zbor SDD, Waterloo Rd. priredit velik program v SDD na Waterloo Rd. Pričetek ob treh popoldne.

2.—Jugoslovanski vojni veterani, predstava v SND.

2.—Mladinski pevski zbor Črčki prirede ob 4 popoldne koncert v SND na 80. cesti, zvečer pa ples.

2.—Mlad. pevski zbor SDD, Waterloo Rd. priredit koncert v avtoriju SDD na Waterloo Rd.

2.—Jugoslovanski vojni veterani, predstava v SND.

2.—Mladinski pevski zbor Črčki prirede v SND na 80. cesti ob štirih popoldne koncert, zvečer pa ples.

8.—Prisland Cadets, št. 50 SZZ, ples v SND.

9.—Pomladanski koncert pevskega zbora Zvon v SND na 80. cesti.

9.—Duquesne universa, tam-buraški koncert v SND.

15.—Častna straža SDZ, ples v SND.

16.—Skupni pevski zbori, koncert za ruski relief v SND.

22.—Federacija ZSZ, ples v SND.

30.—Katoliški dan in pro-

Lovrenca priredi Zveza društev Najsvetješega Imena.

OKTOBER

24.—JPO/SS št. 35 v Collinwoodu priredi velik program v SDD na Waterloo Rd. Pričetek ob treh popoldne.

NOVEMBER

14.—Mladinski pevski zbor Črčki prirede ob 4 popoldne koncert v SND na 80. cesti, zvečer pa ples.

14.—Društvo V boj št. 53 S. N. P. J. priredit v SND na Waterloo Rd.

Jugoslovanska edinost

Miss Ruth Mitchell trdi, da je priateljica Srbov, a napada Jugoslavijo in s tem nanovo dokazuje globoko modrost statega reča: Bog nas varuj naših prijateljev, svojih sovražnikov pa se bomo sami obvarovali.

Na tretji napad Miss Ruth Mitchell v ameriškem časopisu na hrvaški narod in Jugoslavijo, je včerajšnji "New York Herald Tribune" objavil naslednje pismo ga. ministra Save Kosanovića:

G. Kosanović označuje pisanje Miss Ruth Mitchell kot

škodljivo

Miss Ruth Mitchell je v New York Herald Tribune zopet obnovila svoje brutalne in zlobne napade na Hrvate. Nadala si je vlogo braniteljice Srbstva in si prizadeva dokazati s šovinistično frazeologijo, katero mrzi večina Srbov, da Jugoslavija ne more obstojati. Kot Srba in demokrata me stresata groza in stud nad zgodovinskimi poverbami in nerescnicami, katere Miss Mitchell širi — v zablodo ameriškega javnega mišljenja — o Hrvatih, o srbo-hrvaških odnosa in Jugoslaviji. Nikakor se nočem zaplest v polemiko z njo, kajti to bi bilo brez haska. Poudariti pa želim, zradi važnosti časopisa, ki prima pisma Miss Mitchell, pred vsem naslednje:

Jugoslavijo so ustvarili naporji najboljih Srbov, Hrvatov in Slovencev — so se vedno borili in se danes bore proti Jugoslaviji. Naporji uničevanja s strani osišča dokazujo, prvič, da naši sovražniki napevajo vse svoje sile, da bi prečeli obnovitev Jugoslavije in, drugič, živiljenjsko silo ideje Jugoslavije, ki je v nadčloveškem borbenem naporu vseh treh sestavnih delov prišla do svojega pravega izraza. To je zgodovinska resnica.

Vse, kar je Miss Mitchell pisala v preteklosti in vse, kar ona piše zdaj, je v najlepšem skladu s propagando Hitlerja in Mussoliniha in s tem, kar delata, Pavelić v Zagrebu in Neđić v Beogradu. Kadar bo Goebbels uporabil izjave Miss Mitchell v svoji propagandi proti Jugoslaviji, bodo jugoslovenski bojevnik, ki se drže v balkanskih planinah proti neizmerni premoči, mislili, da Amerika podpira šovinizem, razkroj in pogubo njihovega kravavega napora. Zaradi tega je ono, kar piše Miss Mitchell dvakrat škodljivo Ameriki sami. Mnogo bolj škodljivo kakor Srbom in Hrvatom.

Vlada bo dala tudi olje za prezerviranje

Washington. — Urad za kontrolo cen, ki je že dovolil več sladkorja za prezerviranje, je odločil, da bodo doble gospodinje, ki imajo peči samo na olje, tudi več kurivnega olja za prezerviranje. Odbori za racionaliranje so dobili navodila, da dajo 10 galon olja v ta namen in če bo potreba, tudi več.

Kupujmo obrambne obveznice in znamke!

Dobrodelna prireditve lepo uspela

(Nadaljevanje s 1 strani)

Zelo trenuten je bil prizor, ki ga je podala podružnica št. 25 SZZ (Mary Marinko, Mary Lah in Master Baznik) — slovo sina vojaka. Ameriški vojak se odpravlja na vojsko, mati ga bla-goslovila in mu govorila, naj bo hraber, naj bo pogumen; rada ga žrtvuje, saj gre na vojsko, da brani našo novo in staro domovino.

Dekleta Baragovega dekliskoga zbara so sijajno pela; istotoka mešan kvartet Zarje. Moški kvartet: Lube, Samsa in Bratadach se je posebno postavil v pesmi: Slovenec, Srb, Hrvat. Dekleta Baragovega zbara so se tudi dopadla, ko so proizvajala nekaj naših narodnih plesov. Se znajo prav dobro zaukat, naše dečke. Igrali jim je na harmoniko Mr. Branecel.

Po dolgem času smo zopet imeli priliko slišati našo odlično sopranistko Jeanette Cahill-Perdanovo. Njen glas je bil kot glas slavčka, ki drobi svojo večerno pesmico v zelenem janju. Se bi jo radi slišali.

Sestrič Poje sta tudi zelo ugajali s svojimi narodnimi pesmimi; enako tudi gdč. Perko in Misic, ki sta igrali na gitare in zapeli nekaj naših narodnih pesmi.

Prav dobro sta se tudi postavila naša mala junaka, Lojzek Erste in Perkotov; prvi je krajno zapel "God Bless America," drugi pa pa za svoja mlada leta že kar mojstrsko igral na harmoniko.

In seveda, čarodej John J. Grdin je spravil ljudi v veselo voljo in pa strmenje, ko je kazal zares spretno s vajo črno umetnost.

John Gornik in Joseph Okorn sta apelirala na narod, naj da, naj se odzove, naj pomaga po svojih močeh, da se zbere čim več denarja za odpomoč domovini.

Program je pa zaključil naš priljubljeni župan Frank J. Lausche, ki je častni predsednik te dobrodelne akcije. V iskrenih besedah je kazal na siromaščino v starem kraju, na silno potrebo, ki bo doma po vojni. Medtem, ko pomagamo Ameriki, bomo prav lahko pogrešali kak dolar tudi za staro domovino, je prosil Mr. Lau-sche kot zvest sin slovenskega naroda.

Na programu bi moral biti tudi dramsko društvo Ivan Cankar, toda ker so bili glavni igralci poklicani na delo v tovarno, niso mogli nastopiti. Toda društvo se je izkazalo s tem, da je poslalo \$50 v nabiralni sklad.

Naj omenimo, da so vsi, ki so pomagali pri programu, delali brezplačno in veseli, da morajo nekaj doprinesti za staro domovino. V imenu revnega naroda doma jim izrekamo najlepšo zahvalo. Enako tudi občinstvu, ki se je v tako lepem številu odzvalo na naše vabilo. Vsač ima lahko sladko zavest, da je vsaj nekoliko pomagal k skladu, ki ga zbiramo za domovino. Tako je prav, tako delajmo in ko bo pot odprta, bomo lahko poslali domov lepo sveto po reku: odpri roke, odpri srce ...

Zakaj se postimo?

Castnik (pri obedu duhovniku); "Zakaj ne jesti mesa?" — Duhovnik: "Povedal bom gospodu stotniku, če mi on pove, zakaj da on nosi rdeče hlače." — Castnik: "To je zapovedano po vojaški postavi." — Duhovnik: "No, v petek se zdržati mesnih jedi, je pa cerkvena postava." — Castnik: "Dobro, ali ni to pretežavno?" — Duhovnik: "Dobro, zakaj pa vi nosite tako težko čelado?" — Castnik: "Tudi to je zapovedano in nas varuje pred sovražnikovimi udarcem." — Duhovnik: "No, post je tudi zapo-

vedan in varuje našo dušo pred napadi najhujšega sovražnika, satana." — Castnik je imel dovolj in umolnil je.

— 0 —

SHOOT STRAIGHT
With Our Boys!
BUY WAR BONDS

DELO DOBIJO

ZELO VAŽNA
INDUSTRIJA
POTREBUJE ZDAJ
DELAVCE
Oboje, moške in ženske
Ves ali delni čas.
PLAČA NA URO
Applikacije onih, ki so zdaj zaposleni v vojni industriji, se ne bo vzel na znanje.

New York Central Railroad
Store Dept.
Zglasite se na:
577 E. 152. St.

(93)

MI PLAČAMO
najvišje mezde v mestu,
\$1.75 na uro
ali plačo

EAST END
UPHOLSTERING CO.
1572 E. 66. St.

(x)

DELO DOBIJO
MOŠKI IN ŽENSKE
STARINAD 21 LET

ki lahko dokažejo državljanstvo in ki zdaj niso zaposleni v obrambnem delu.

Dela na razpolago za 2. in 3. siht. Znanje od poprej ni potrebno.

PUMP
ENGINEERING
SERVICE CORP.

12910 Taft Ave.

Prva cesta severno od St. Clair Ave. od 131. ceste

(94)

IZUČENI OPERATORJI
BORING MILLS
(Horizontal in vertical)
LARGE PLANER
RADIAL DRILL
Plača na uro

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PРЕВЕЛ DR. JOS. JERSE

"Tako, na svojo nevesto ste mislili, lepo, toda ta bi ne bila prav nič vesela, če bi vedela, kako nesramno se vedete. Tako stvari niso dovoljene. Prepovedano je."

"Kaj je prepovedano?" je vprašal. Kristof je naprej stekel v hišo.

Štefana je mirno pogledala v oči luteranskemu stotniku in je rekla:

"Katoličani naj še ne govore ne s krivoverci!"

"Tako, kje si pa zopet to nala?" je nevoljno vprašal.

"Tega nisem sama iznašla, to stoji v Kanizijevem katekizmu, tega se mi že v šoli učimo," mu je odvrnila.

"Česa se učite v šoli?" se je hudoval.

Brez strahu in rdečice mu je rekla z resno besedo.

"Krivoverci so izobčeni iz katoličke cerkve, ki je telo Kristusovo, zato so oropani duhovnega življenja in zveličanja. Ako se ne izpreobrnejo, zapadejo satanu in večni smrti. Zato naj katoličani beži pred njimi, kakor bežimo pred kugo in nalezljivo boleznjijo. Tako smo se učili v Kanizijevem katekizmu, tako je pridigal tudi pater Albert."

Luteranski stotnik je temno kakor nevihta gledal, ko je slišal Albertovo ime. Že zopet ta nesrečni menih! Ta rušilec mire! Še sedaj ne miruje! Še vedno psuje in siplje ogenj in žveplo na krivoverce, da trga srca od src, ljubezen od ljubezni, ta gorenčnik?

"Tako, tako pridiguje Albert," je trdo rekel Henrik, "toda Jezus Kristus tega ni učil! Jezus Kristus je posebno ljubil one, ki so jih v njegovem času imenovali krivoverce, — li ne stoji v vašem potvorjenem svetem Pismu, da je govoril s Samaritanko pri vodnjaku?"

Štefana se fino in zavedno smehla: "Naše sveto Pismo ni potvorjeno. Jezus je govoril s pogankom, toda zato, da bi jo izpreobrnil, pa ne za kratek čas."

"Kateri evangelist pravi to? — Rad bi Albertov povedal," je hropeč od divje jeze hitro rekel, "da bi bili vi katoličani lahko veseli, če bi bili vi vsi tako častivredni kakor smo mi! Sicer pa naj psuje, kolikor mu je drago, Kaj me briga? Jutri

pojde v Pasavo pred sodišče, tam naj pridiga sodnikom, kolikor hoče; brez dvoma se bodo le-ti bolj izpodbjali nad njegovimi pridigami kakor mi."

Štefana je pobledela,

"Kako pa veste, pa bo pater Albert jutri?" je vprašala in je vsa tresco se z zibelko v roki obstala.

"Ker ga bom jaz sam peljal v Št. Florijan," je kratko odvrnil Henrik. Zakaj je tako pobledela? Žal ji je nesramneža, ki jo je pahnil v nesrečo? Da, on! Vesela bi morala biti, da se že enkrat spravi iz kraja!

"Tako, vi ga boste peljali?" je zamišljeno predse rekla. "O ubogi gospod!"

Ravno sta dospela do hišnih vrat, ko je ven stopila Štefana mati, ki je odpasala predpasnik in je mali Mihaelci, ki je poleg nje skakljala, gladila razkuštrane lase. Kristofek je skoraj prestrašil ... stotnik

da je prišel na vrt in da je tako lepo Štefko poljubil pod jablano. Dobra žena ni vedela, naj bi se hudoval ali veseli, — ko pa je sedaj zazrila lepega, visokega gospoda, ki se je bližal tako prijazno govoreč s hčerkom, je zmagala radost, z največjim spoštovanjem se mu je priklonila in je vprašala, češa želi milostivi gospod.

"Gospod stotnik je prišel z radi pasu, torej, gospod, kakor nitro mi bo mogoče, ga bom dovršila," je rekla Štefana in je zibelko postavila na tla.

"Ga mi li ne boš odpasala," je rekel, "sicer pokvarim tvojo lepo pentljbo s svojimi moškimi rokami!"

"Nisem vaša dekla, odpasite si ga sami," je odločno odvrnila Štefana.

Mati jo je slišala in jo je pokregala: "Jemnesta, Štefka, oti jezik ti. — Daj, stori, kakor veli gospod."

Henrik se je smejal: "Nemati, ničesar jih nimam veleti." Sam si je snel trak in ga je dal Štefani. "Torej, deklica," je rekel, "Bog te obvaruj. Ne zameri mi preveč, saj sem sicer prav dober fant." Štefana je nekoliko zmajala z rameni in ga je resno pogledala. "Mi li ne verjamam?" vprašuje Henrik. Štefana je mislila na svetega duhovnika, ki mora po nedolžnem trpeti, ki bi mu tako rada prisla na pomoč, pogledala je stotniku naravnost v oči in mu je kakor od zgoraj razsvetljena rekla:

"Rada vam bom verjela, gospod, samo prosila bi vas dokaza." Henrik se je nagnil proti njej: "Kakšnega dokaza?" Resno je odgovorila: "Peljali boste moža božjega v Št. Florijan, kajne? Prosim vas, ne ravljajte ž njim takoj kakor takrat v Frazingu, takrat niste bili dobri, marveč sila hudobni, ne boste več taki, sicer bi žalili Boga!"

Mati je prestrašena šepeta: "Za božjo voljo, Štefka!" Otroci so molčali kakor miš.

Henrik je rekel hladno in pikro:

"Takrat sem bil osel, da sem potegnil meč, ki si mi ga ti s svojo pogumno roko zdrobila, toda vedi, nikdar ne bom imel za moža božjega tega meniha, ki je hotel занesti kugo v Štajjer. Ne govorji mi več o tem človeku, ničesar več nočem slišati o njem, naj bo to Bogu všeč ali ne. Vesel bom, kadar bo tam zunaj čez mejo, dosti hudega nam je že prizadel."

"Saj ni res, nikdar ni hotel v Štajjer занesti kuge, nihče ni obolel za kugo, niti umrl!" je

vzliknila Štefana; o da bi vedel, da bi vedeli vsi — da bi smela govoriti — Albert je Štajjer rešil kuge!

"Nič hudega ni storil, samo dobrate je delil kakor pravi apostol. Vi ne razumete tega, ker niste katoličan. Toda, to veste, da kuge ni bilo k nam. Zato vas prosim, gospod, dajte izpričevalo resnici in povejte duhovnim gospodom, ki pridejo ponj, po resnici in pravici," sedaj je plaho in proseče upravljajo vanje svoje velike oči, in pred čudovitim zvezdami teh oči se je moral raztopiti vsak srd kakor se raztopi led pred solnčnimi žarki; že je bilo zopet ujetoto njegovo srce, in že je bil pravljjen, storiti vse, kar želi — "povejte resnico kakor pravitez, kar ste in hočete biti" — nagnil se je k njej in jo je gledal s čudovito plamtečim pogledom:

"— pravi vitez sem — ?"

"— da Albert ni zanesel kuge, marveč, da ji je hotel zapreti pot, kakor je hotel tudi vaš oče — samo vaš oče se je boril zoper njo s človeškimi sredstvi, s človeško močjo, gospod Albert pa z duhovno močjo. Prosim vas prav lepo, pojte to!"

"Pa jaz ne verujem tega!" je rekel.

"Pa je vendar res, Bog velje!" je odgovorila.

Njegovo srce je postalokakor vosek v njenih rokah, ker je, prvikrat, z zaupanjem govorila k njemu. Toda, ta menih, ta — ki jo je spravil na sramotni oder! — In ravno tega naj zagovarja, tega naj brani, ki jo uči, naj beži pred krivoverci — kakor pred kugo!

Grizel si je ustnica.

"Ne maram ranj!" je kratko rekel. "Kaj ti je vendar do nje?" je naenkrat prečeč vzliknil, temni pogled mu je postal trd in bodeč, "da tako dobro misliš o njem, ki ti je prizadel toliko bridkosti."

Štefana mora govoriti, sicer bi utegnila pasti kaka senca na svetega moža:

"Moj izpovednik je, moj duhovni oče v Kristu, telesni oče so mi že tako umrli."

Te nedolžne besede nedolžne

deklice so ga zopet pomirile in gosposki, in obljudil je, da mu

gel, najlepši, kar jih je ustvaril Bog.

Ko je Štefana mala roka par trenutkov počivala v Henričovi roki, se mu je zdelo, da je sedaj ves svet njegov. Ko je nato ljubko dvignila prst in mu je rekla: "Gospod, pa ne pozabiti!" so se mu odprala nebesa in so zagodili vsi angelci. "Čuj, jo je s svetlimi, krasnimi očmi vprašal: "je bilo tisto na vrtu res tako hudo?"

Hej — je bila že pri materi in bratih ter sestrich — . Stopil je na cesto. Še nikdar ni bilo nebo tako modro, Štajra še nikdar tako zelena, ptiči še nikdar niso tako čudovito peli, še nikdar v Vizerfeldu ni bilo tako lepo kakor danes — . Odhajal je z žarečimi obrazom, s plamtečimi očmi, kakor bi bil ravnokar prišel iz raja. Bil je v raju, in tam v tem raju evese jablana, in tam je bila lepa Eva, ne, ne Eva, tam biva an-

verec."

"Pa je tudi visok in gospod," je skoraj pretekel petala mati; nato je svojo delo težko naredila na ramo in je rekla: "Štefka, če te gošči rad vidi in ti je tako dobita to lahko za nas sreča Bog, kaka sreča . . . ni bilo nespodobno, da poljubil: saj je tudi vresla plesala prič valček na zasmjejala:

"Jej, mamica, kaj pa misliš? — Seveda, radi mem, da te je oče imela da ti je dal iz ljubezni je rekla materi, ki so se solze iz oči, in ji je gesce, "prav rada verjamam, da kaj misliš o stotniku sramu je; vrheta imam nevesto, pa je poznal kar se spodobi."

Preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živec
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE

SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.

CLEVELAND, O.

Pošiljamo tudi po pošti

NAZNANILLO IN ZAHVALA

S tužnim srcem naznanjam, da so dne 17. marca, 1943 preminuli naša ljubljena in nepozabna mama

Mary Novak

Pokopani so bili 20. marca na Calvary pokopališču. Truplo je bilo položeno poleg očeta Štefana Novak, ki so preminuli 20. avgusta 1924. Mama so bili rojeni v Sodažici pri Ribnici. Dekliško ime je bilo Dejak. Starši in sestre so že vsi v večnosti.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so položili vence na krsto pokojne, dasiravno je bila njih želja imeti le duhovne šopke, katerih so dobili zelo lepo število. Vsem, ki so darovali za srečne maše srčna hvala. Lepa hvala društvom: sv. Marije Magdalene, št. 162 KSKJ, Srca Marije, St. Clair Grove, Tretji red sv. Frančiška in ženski Marijini družbi in Oltarnemu društvu, pri katerih so bili članica.

Posebna hvala č. g. Max Sodji, ki je redno obiskoval mamo, ko so bili bolni in tudi izvršil cerkvene obrede ob času pogreba.

Lepa hvala tudi pogrebnu zavodu Frank Zakrajšek za simpatično postrežbo.

Vsem, ki ste na en ali drugi način pomagali, izrekamo našo iskreno zahvalo.

Vi pa, draga mama, ste gotovo že v večnem raju, ker Vaše življenje je bilo vzor prave krščanske žene in matere in ste posvetili ves svoj čas Bogu, ki Vam bo gotovo dober plačnik. Počivajte v miru božjem do svodenja nad zvezdam!

Zalujoči ostali:

ANGELA, hči; LEO, zet.

FRANK, JOHN, RUDOLPH, LOUIS in STEVE, sinovi.

FRANCES, ALBINA, ELIZABETH in ANNA, sinahe.

RAYMOND, ALBERT in RAYMOND, vnuki.

ELEANOR, FLORENCE, MARION, VERA, LEONA,

CORINNE, JANICE in SALLY, vnukinje.

Cleveland, Ohio, 19. aprila, 1943.

ZA BOLJŠO OBLEKO!

Prinesite svojo obleko k nam, da jo sčistimo in zlikamo, da bo izgledala kot nova. Ako nas pokličete, pridemo iskat obleko na vaš dom in jo pripeljemo nazaj. Mi obratujemo svoje lastne podjetje.

SON CLEANERS & DYERS
406 E. 156. St. IV 5252